



قطب مرجع سلامت ترافیک

مرکز تحقیقات مدیریت پیشگیری از

مصدومیت های حوادث ترافیکی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

Road Traffic Injury Research

Center

Tabriz University of Medical

Sciences

**مقدمه:** مرگ و میر های ناشی از تصادفات و حوادث رانندگی همواره یکی از دغدغه های مهم سیاستگذاران حوزه سلامت و ایمنی محسوب می شود. با وجود کاهشی بودن نرخ مرگ و میر در دهه گذشته، متأسفانه این نرخ در سه سال اخیر روندی صعودی به خود گرفته است. با توجه به ابعاد وسیع این فاجعه انسانی، کشف و شناسایی مناطق و استان های حادثه خیز منجر به مرگ و میر، می تواند نقشه راهی برای فهم دقیق و یافتن دلایل اصلی آن باشد.

**مناطق حادثه خیز:** مرگ و میر حوادث رانندگی در استان های مختلف نرخ های متفاوتی دارند. این موضوع می تواند دلایلی همچون سفر های زیاد به آن استان به عنوان یک مقصد گردشگری، جاده های نایمن و نامناسب و ... داشته باشد.

برای انجام یک تحلیل دقیق و بررسی مرگ و میر حوادث در سال های اخیر، مقایسه بر اساس میانگین های دو و سه ساله مرگ و میر ها و نیز درصد رشد دو و سه ساله آنها ضروری است. بررسی به این شکل با استفاده از چند شاخص، به نتایج و یافته های صحیح تری منجر می شود.

به نظر می رسد مرگ میر تصادفات در استان چهارمحال بختیاری رشد غیرعادی و بیش از حدی را تجربه کرده است. این موضوع میتواند دلایلی همچون جاده های نایمن، مدیریت غلط و یا ترکیبی از عوامل مختلف داشته باشد.

در کل ضروری است که مرگ و میر تصادفات در این استان مورد مذاقه بیشتری قرار گیرد و اقداماتی در راستای کاهش درصد رشد صورت گیرد.

در بین ۵ استان با بیشترین میانگین سه ساله تصادفات، حضور سیستان و بلوچستان و کرمان کمی عجیب به نظر می رسد. با توجه به اینکه استان های توریستی تر از این دو در بین این ۵ استان قرار ندارند؛ بررسی دقیق تر این دو استان و عوامل احتمالی آن همچون مسیر قاچاق سوخت و ... ضروری به نظر می رسد.

#### ۵ استان با بیشترین درصد رشد سه ساله مرگ و میر تصادفات

| چهار محال و بختیاری | خراسان رضوی | آذربایجان غربی | خراسان جنوبی | کرمان |      |
|---------------------|-------------|----------------|--------------|-------|------|
| سال ۱۴۰۲            | ۳۱۷         | ۱۳۴۴           | ۷۲۱          | ۳۶۳   | ۱۳۸۱ |
| سال ۱۴۰۱            | ۲۲۹         | ۱۲۰۰           | ۶۴۷          | ۳۹۲   | ۱۲۹۴ |
| سال ۱۴۰۰            | ۲۲۰         | ۱۰۲۸           | ۵۶۴          | ۲۶۱   | ۱۰۸۵ |
| سال ۱۳۹۹            | ۱۸۹         | ۹۳۱            | ۴۹۳          | ۲۳۳   | ۹۸۴  |
| رشد دو ساله         | ۴۱٪         | ۲۱٪            | ۱۹٪          | ۱۱٪   | ۱۶٪  |
| رشد سه ساله         | ۴۹٪         | ۲۸٪            | ۲۷٪          | ۳۳٪   | ۲۳٪  |

- در بین ۵ استان با بیشترین درصد رشد، چهارمحال و بختیاری اختلاف قابل توجهی با بقیه دارد. این موضوع نیازمند بررسی بیشتری توسط مسئولین است.

#### ۵ استان با بیشترین میانگین سه ساله مرگ و میر تصادفات

| فارس            | تهران | سیستان و بلوچستان | کرمان   | اصفهان |        |
|-----------------|-------|-------------------|---------|--------|--------|
| سال ۱۴۰۲        | ۱۶۱۷  | ۱۴۷۰              | ۱۴۵۱    | ۱۳۸۱   | ۱۲۰۹   |
| سال ۱۴۰۱        | ۱۵۶۷  | ۱۴۳۹              | ۱۴۵۳    | ۱۲۹۴   | ۱۱۵۳   |
| سال ۱۴۰۰        | ۱۳۸۹  | ۱۲۱۱              | ۱۱۸۵    | ۱۰۸۵   | ۱۰۲۴   |
| سال ۱۳۹۹        | ۱۲۴۱  | ۱۲۰۷              | ۱۰۰۵    | ۹۸۴    | ۹۹۱    |
| میانگین دو ساله | ۱۴۷۸  | ۱۳۲۵              | ۱۳۱۹    | ۱۱۸۹٫۵ | ۱۰۸۸٫۵ |
| میانگین سه ساله | ۱۳۹۹  | ۱۲۸۵٫۶۷           | ۱۲۱۴٫۳۳ | ۱۱۲۱   | ۱۰۵۶   |

- به نظر می رسد در عین توجه بیشتر به این ۵ استان، دو استان سیستان و بلوچستان و کرمان نیاز به بررسی عمیق تری توسط مسئولین دارند.



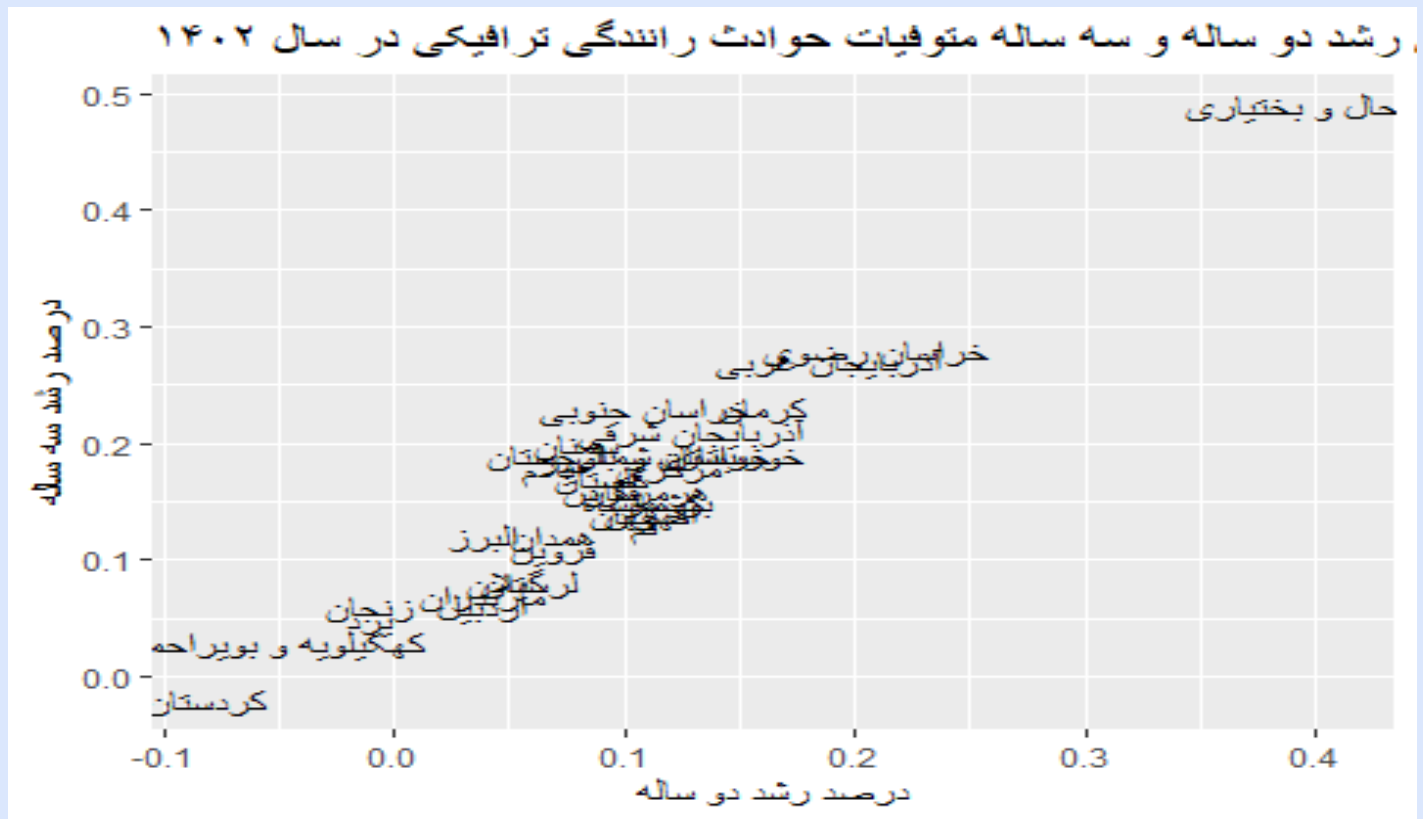
دکتر همایون صادقی بازرگانی

رضا علی اکبری خویی

استادیار آمارزیستی

تحلیلگر علم داده

1. <https://www.lmo.ir/fa/page/105849%D8%A7%D8%B7%EF%BB%BC%D8%B9%D8%A7%D8%AA-%D8%A2%D9%85%D8%A7%D8%B1%DB%8C.html>



---

ایران، تبریز، فلکه گلشهر، جنب برج شهران، مرکز  
تحقیقات مدیریت و پیشگیری از مصدومیت‌های  
حوادث ترافیکی



[Reza.akhoei@gmail.com](mailto:Reza.akhoei@gmail.com)



<https://safety-fa.tbzmed.ac.ir>

